
SundhedsRådet og RAB forum

- ved foretræde i Sundhedsudvalget den 14. juni 2022

SundhedsRådet og RAB forum er paraplyorganisationer, der tilsammen repræsenterer 18 ud af 23 RAB-registrerede foreninger for alternativ behandling, samt skoler og uddannelser.

Begge paraplyorganisationer er repræsenteret i SRAB under STPS.

SRAB kommissoriet

- Vidensformidling om alternativ behandling
- Brobygning mellem alternativ behandling og det etablerede sundhedsvæsen
- Kommissoriet ligger langt fra virkeligheden i dag

Frit valg - en patientrettighed

- Oplyste patienter søger alternativ behandling
- Patienter der selv vil bestemme over egen krop søger alternativ behandling
- Alternativ behandling er ikke et enten/eller men et både/og

Vi mangler et videnscenter

- Til at formidle dansk forskning inden for alternativ behandling
- At formidle udenlandsk forskning fra bl.a. NAFKAM og CAM-Europe
- At skabe kontakt mellem alternative behandlere og forskere
- At bygge bro mellem alternativ behandling og det etablerede sundhedsvæsen

RAB-ordning og patientsikkerhed

- Et videnscenter kan kun sikre patientsikkerheden til en vis grad
- RAB-ordningen er patienternes garanti for en uddannet behandler og god klinisk praksis
- RAB-ordningen er hverken synlig eller velkendt for den almindelige forbruger
- Alle kan nedsætte sig som behandler uden uddannelse - det er her, den største fare for patientsikkerheden ligger!

SundhedsRådet og RAB forum støtter et videnscenter men savner diskussion om RAB ordningen

Danmark mangler et videns- og forskningscenter for komplementær- og alternativ behandling til at bygge bro mellem det etablerede sundhedsvæsen og alternativ behandling. Men vi kan ikke tale om patientsikkerhed uden at tale om brugen af RAB ordningen - eller mangel på samme.

SRAB kommissoriet

Ved forespørgselsdebatten blev det nævnt, at SRAB varetager nogle af de opgaver, som et videnscenter skulle stå for. Vi vil gerne præcisere, at det ikke er realiteten.

Inden for SRAB - Styrelsen for Patientsikkerheds Råd for Alternativ Behandling har man udarbejdet et kommissorium, som man levede op til, da det tidligere Vifab stadig eksisterede. Forskningscentret og vidensdeling inden for alternativ behandling er blevet gradvist udfaset efter Vifab lukkede i 2014. Kommissoriet eksisterer stadigvæk, men i dag ligger det meget langt fra virkeligheden.

I et af punkterne i det omtalte kommissorium står der, at SRAB skal:

“arbejde for en faglig højnelse af den alternative behandlerbranche ved at formidle viden om alternativ behandling og naturmedicin til det etablerede sundhedsvæsen og offentligheden”

Det sker slet ikke nu - vi har STPS ord for, at det har de ikke ressourcerne til – og at der arbejdes på at ændre kommissoriet, så det stemmer bedre overens med virkeligheden.

Der står også i kommissoriet at SRAB skal:

“være inspirator til igangsættelse af brobygningprojekter mellem det etablerede sundhedsvæsen og alternative behandlere og drøfte integrering af alternativ behandling i det etablerede sundhedsvæsen”.

Hverken vidensformidling eller brobygning sker i dag - faktisk bliver det gradvist udfaset - og det er i takt med at både Lægeforening og Danske Patienter efterlyser mere viden om alternativ- og komplementær behandling. Patienter efterspørger behandlinger, som kan komplementere eller fx mindske bivirkninger fra den behandling de får i det etablerede system, og læger savner viden, så de kan tage den dialog med patienten.

Vi ønsker også denne brobygning. Som repræsentanter for den alternative branche er vi af den overbevisning, at det nuværende kommissorium er fyldestgørende, og vi har et ønske om, at det efterleves. Men det er spørgsmålet om STPS er det rette sted, at placere sådan en opgave - et videns- og forskningscenter ville være oplagt til at *skabe fagligt højnelse af den alternative behandlerbranche ved at formidle viden* og samtidig være *inspirator til igangsættelse af brobygningprojekter mellem det etablerede sundhedsvæsen og alternativ behandling.*

Faktisk mener vi, at det er det vigtigste formål med et videnscenter, som på den lange bane kan styrke den danske sundhedssektor med langt mere forebyggelse.

Frit valg - en patientrettighed

En ud af tre danskere opsøger alternativ behandling og det tal har været stødt stigende - hvorfor? Hvad er det egentlig, der gør, at så mange danskere vælger noget andet end det etablerede sundhedsvæsen? Burde det ikke undersøges?

Den seneste rapport fra 2017 viser, at dem der søger alternativ behandling i høj grad er veluddannede. De er oplyste og har råd til at betale for behandlinger selv.

Men det er også en gruppe mennesker, der gerne selv vil bestemme over egen krop. De vil gerne kunne gå til lægen og finde ud af, hvad de fejler, men de vil selv vælge, om de vil behandles med medicin, med livstilændringer, med akupunktur eller med urter. Og så viser en rapport fra Tryk, at 55% af de adspurgte også gerne vil tale med deres læge om alternative muligheder.

Vi mener, at det er en patientrettighed - selv at kunne bestemme over egen krop og at kunne benytte sin læge til at tale åbent om den behandlingsform, man har det bedst med. Vi oplever, at mange fravælger at tale med lægen om det - og det stiller patienten i en rigtig vanskelig situation at skulle gå bag om ryggen på sin læge.

Alternativ behandling er ikke et enten/eller for patienterne, det er et både/og. Mange patienter, som søger alternativ- og komplementær behandling, er mennesker med en mere helhedsorienteret tilgang til sundhed og sygdom, mennesker som ønsker at være i centrum for sin egen behandling. Alternativ behandling forsvinder ikke, det er en bevægelse mod sundere levevis, forebyggelse fremfor behandling, opbygning fremfor nedbrydning, årsagsbehandling fremfor symptombehandling. - Værdier som har været nedprioriteret i vores etablerede system i mange år.

Vi mangler et videnscenter

Et videnscenter er til gavn for de oplyste patienter, der selv kan søge viden. Det er til gavn for læger, som skal kunne tale med patienterne, og det er til gavn for os som behandlere, for vi vil helst praktisere ud fra et oplyst og fagligt grundlag.

Der har været udført danske forskningsprojekter inden for alternativ behandling, men man skal lede længe efter resultaterne, for der findes ikke et officielt sted at offentliggøre dem. Det mangler vi - altså et videnscenter, som formidler forskning - både fra Danmark og udlandet.

Når tidligere forskningsmidler ikke har tiltrukket voldsom stor interesse, så betragter vi det som et udtryk for manglende information om midlernes eksistens og manglende brobygning mellem alternative behandlere, der står klar med projekter, og universiteterne, som kan hjælpe med at udføre et forskningsprojekt efter god videnskabelig praksis.

Vi mangler altså et videnscenter, som kan skabe kontakten mellem alternative behandlere og forskningsverdenen, samle og formidle danske forskningsresultater og oversætte den forskning, der bliver lavet i udlandet bl.a. på NAFKAM og CAM-Europe - udover at fungere brobygger til det etablerede sundhedsvæsen.

RAB-ordning og patientsikkerheden

Patientsikkerheden er det primære argument der fremhæves som baggrund for behovet for et dansk videns- og forskningscenter for alternativ behandling.

Patientsikkerheden kan bestemt højnes ved, at der oprettes en officiel kanal, der formidler viden om alternativ behandling - så man ikke skal søge viden på Facebook, i Femina eller på Google.

Men der hvor vi kan tale om, at patientsikkerheden for alvor er i fare når man opsøger alternativ behandling, det er fordi den almene forbruger ikke kan skelne en uddannet behandler fra en, der bare nedsætter sig som behandler - meget få danskere kender til RAB-ordningen.

Som det er nu, så kan man nedsætte sig som alternativ behandler efter et massagekursus på to weekender og have stor succes i sin klinik, hvis man er bedre til at markedsføre sig end den behandler længere nede ad gaden, der har 3 års uddannelse og er RAB-registreret. Behandleren med uddannelsen har lært hvilke symptomer, han skal være opmærksom på og evt henvise patienten til lægen, før han begynder at massere. Som behandler, medlem af en brancheforening under RAB forum eller SundhedsRådet, står behandleren til ansvar overfor den brancheforening, vedkommende er medlem af. Brancheforeningen stiller krav om uddannelse med et vist fagligt niveau, efteruddannelse, overholdelse af foreningens etiske regler og udover det, har patienten adgang til et uvildigt klageorgan under foreningen. Det er sjældent, at RAB-registrerede og organiserede behandlere modtager klager - når brancheforeningerne modtager klager over en behandler, - drejer sig som regel om en behandler, som ikke er organiseret og ikke en del af "systemet".

Forbrugerne kender ikke forskellen på disse to massører, og behandleren med to weekendkurser har måske en langt flottere hjemmeside, og er god til at argumentere for sig på Facebook - men man kan sagtens gøre meget skade når man masserer.

Det er kun myndighederne, der kan beskytte patienterne over for denne type behandler. Blandt andet ved at kommunikere om RAB-ordningen - så patienterne ved, hvad den betyder.

Vi så meget gerne at RAB-ordningen blev strammet op, og der blev sat hårdere ind over dem, der ikke overholder spillereglerne - men som er medvirkende til at ødelægge ryet for hele vores branche.

RAB forum og SundhedsRådet støtter et videnscenter for alternativ behandling, - det har vi ønsket os i lang tid. Vi ser gerne at mange års erfaringer og ny viden fra den alternative branche kan blive bedre tilgængeligt for alle, - viden vi lever af og brænder for.

Med venlig hilsen

Nana Hellsten

Formand SundhedsRådet
Formand Healer-Ringen
Anæstesisygeplejerske

Anette Hansen

Formand RAB forum
Formand ZoneConnection

Stine Mathieu

Næstformand SundhedsRådet
Heilpraktiker
Journalist

Lotte Odsgaard

Næstformand RAB forum
Sekretariatschef Danske Terapeuter

Referencer

Ekholm, Ola et.al. "Alternativ behandling - Sundheds- og sygelighedsundersøgelsen 2017". SDU Statens Institut for Folkesundhed, 2017.

Ekholm, Ola et.al. "Alternativ behandling - Resultater fra Sundheds- og sygelighedsundersøgelsen 2013". SDU Statens Institut for folkesundhed. Syddansk Universitet - Statens Institut for Folkesundhed, 2013.

Jeppesen, Sanne. "Analyse af det danske udbud af komplementær og alternativ behandling". CAST - Center for Anvendt Sundhedstjenesteforskning og Teknologivurdering, Syddansk Universitet, September 2007.

Skovgaard, Anne Kjær. "Sundhedsvæsnet - ifølge danskerne". Trygfonden 2016.

Nordbrenden, Unni. "EU anerkjenner betydningen av komplementær og alternativ behandling". behandler.no - helhetlig helse, 30. maj 2022.

"CAM 2020 - The contribution of Complementary and Alternative Medicine to sustainable healthcare in Europe". 2020.